

Udskriftsdato: 1. januar 2026

2018/1 LSF 80 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om dansk indfødsret og lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (Henlæggelse til kommunalbestyrelserne af grundlovsceremonier, forhøjelse af gebyr for ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation samt fastsættelse af nærmere regler om udlændinges fravær i undervisning i dansk m.v.)

Ministerium: Udlændinge- og Integrationsministeriet

Journalnummer: Udlændinge- og Integrationsmin., j.nr. 2018-9948

Forslag

til

Lov om ændring af lov om dansk indfødsret og lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

(Henlæggelse til kommunalbestyrelserne af grundlovsceremonier, forhøjelse af gebyr for ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation samt fastsættelse af nærmere regler om udlændinges fravær i undervisning i dansk m.v.)

§ 1

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1029 af 10. juli 2018, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 9 indsættes:

»§ 10. Kommunalbestyrelserne skal mindst to gange årligt ved offentligt opslag anvise muligheden for ansøgere om dansk indfødsret omfattet af en lov om indfødsrets meddelelse til at medvirke i en ceremoni med henblik på, at ansøgerne kan skrive under på at ville overholde grundloven m.v. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en tilmeldingsfrist for medvirken i ceremonien.

Stk. 2. Den underskrevne erklæring om at ville overholde grundloven m.v. skal efter afholdelsen af ceremonien uden ophold sendes til Udlændinge- og Integrationsministeriet af den pågældende kommunalbestyrelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan afholde en ceremoni i fællesskab med kommunalbestyrelser i nabokommuner eller efter aftale med en nabokommune henvise ansøgere til at deltage i en ceremoni i nabokommunen.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om afholdelse af ceremonierne, herunder om afviklingen heraf.«

2. I § 12, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »18 år,«: »betales et gebyr på 3.800 kr.,«.

§ 2

I lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 1128 af 13. oktober 2017, som ændret ved § 1 i lov nr. 705 af 8. juni 2017, § 2 i lov nr. 1690 af 26. december 2017 og § 1 i lov nr. 744 af 8. juni 2018, foretages følgende ændring:

1. § 5, *stk. 3, 2. pkt.*, affattes således:

»Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udlændinges fravær fra undervisningen, herunder om registrering af deltagelse i undervisningen og om udelukkelse fra uddannelsen på grund af manglende aktiv deltagelse eller af andre grunde.«

§ 3.

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2019.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsernes forpligtelse til at anvise ceremonier i 2019 vil alene være anvisning af en ceremoni i anden halvdel af 2019.

§ 4.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Indførelse af ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.2.1. Henlæggelse af grundlovsceremonier til kommunalbestyrelserne
 - 2.2.2. Bemyndigelse af udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om afholdelsen af grundlovsceremonierne
3. Forhøjelse af gebyr ved ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation
 - 3.1. Gældende ret
 - 3.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
4. Udvidelse af sprogcentrenes forpligtelse til registrering af kursister til også at omfatte selvforsørgende udlændinge
 - 4.1. Gældende ret
 - 4.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 4.2.1. Registrering, opbevaring og udlevering af personoplysninger
5. Forholdet til grundloven og internationale forpligtelser
 - 5.1. Grundloven
 - 5.2. Europarådets konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen)
 - 5.3. FN's flygtningekonvention
 - 5.4. FN's konvention af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling
 - 5.5. FN's konvention af 1961 om begrænsning af statsløshed (statsløsekonventionen) og FN's konvention af 1989 om barnets rettigheder (børnekonventionen)
 - 5.6. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)
 - 5.7. FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (handicapkonventionen)
6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
8. Administrative konsekvenser for borgerne
9. Miljømæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti indgik den 29. juni 2018 en ny indfødsretsaf tale. Indfødsretsaf talt en fremgår af cirkulæreskrivelse af 14. september 2018 om naturalisation, og de nye retningslinjer for optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse trådte i kraft den 5. juli 2018.

Det fremgår af den nye indfødsretsaf tale bl.a., at tildeling af dansk statsborgerskab fremover skal betinges af deltagelse i en ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven m.v. i som udgangspunkt ansøgerens bopælskommune. Det fremgår endvidere af indfødsretsaf talt en, at ansøgeren ved ceremonien skal udvise respekt for danske værdier og optræde respektfuldt over for repræsentanter fra myndighederne. Ved ceremonien skal ansøgeren skrive under på at ville overholde dansk lovgivning, herunder Danmarks Riges Grundlov, og respektere grundlæggende danske værdier og retsprincipper, herunder det danske demokrati.

Lovforslaget har til formål at henlægge den ceremonielle underskrivning af at ville overholde grundloven m.v. til kommunalbestyrelserne. I den forbindelse indeholder lovforslaget et forslag om at bemyndige udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om afholdelsen af disse ceremonier.

Det er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren lover troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund og erklærer at ville overholde dansk lovgivning, herunder Danmarks Riges Grundlov, og respektere grundlæggende danske værdier og retsprincipper, herunder det danske demokrati. Dette sker i praksis i forbindelse med ansøgningens indgivelse.

Regeringen mener, at det er afgørende for et samfund som det danske, at man møder hinanden på en ordentlig måde med tillid og respekt. Det er således udtryk for en grundlæggende dansk værdi og kulturnorm, at man udviser respekt, når man møder hinanden, herunder myndighedsrepræsentanter ved offentlige ceremonier, ved at udveksle håndtryk med hinanden.

Det er således efter regeringens opfattelse ikke foreneligt med grundlæggende danske værdier eller respekten for vores fælleskab og kulturnormer, hvis en ansøger om dansk indfødsret ved naturalisation under en grundlovsceremoni afviser at give hånd til repræsentanter fra kommunen.

På denne baggrund foreslår regeringen med lovforslaget at bemyndige udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om bl.a., at repræsentanterne fra kommunerne skal give hånd til deltagerne i ceremonien. Det vil desuden fremgå af disse regler, at kommunalbestyrelsen først forpligtes til at anvise muligheden for ansøgere om dansk indfødsret omfattet af en lov om indfødsrets meddelelse til at medvirke i en ceremoni med henblik på, at ansøgerne kan skrive under på at ville overholde grundloven m.v. efter, at lovforslag om indfødsrets meddelelse, der forventes fremsat i april 2019, er vedtaget. Udlændinge- og Integrationsministeriet vil derfor i den mellemliggende periode tilbyde en grundlovsceremoni til afholdelse i København i foråret 2019 for personer optaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse i efteråret 2018.

Der henvises til lovforslagets pkt. 2.2.

Det fremgår endvidere af den nye indfødsretsaftale bl.a., at aftaleparterne ønsker at styrke de lægefaglige diagnoser i forbindelse med behandlingen af en indfødsretssag, hvorfor der oprettes en enhed i Styrelsen for Patientklager, som kan anmodes om en vurdering af de lægelige oplysninger, hvis der måtte være behov herfor.

Endvidere indebærer den nye indfødsretsaftale øget fokus på muligheden for at indlede sager om frakendelse af dansk indfødsret på grund af svig, jf. indfødsretslovens § 8 A, og skærpede dokumentationskrav i sager, hvor ansøgere med henvisning til sygdom ønsker dispensation fra kravet om dokumentation for sprogkundskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie ved bevis for at have bestået Indfødsretsprøven af 2015.

Lovforslaget har til formål i lyset heraf at hæve gebyret for ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation for at finansiere udgifterne forbundet med den øgede administration, der følger af en række af elementerne i den nye indfødsretsaftale.

Der henvises til lovforslagets pkt. 3.2.

Den nye indfødsretsaftale indebærer endvidere bl.a., at ansøgere, som med henvisning til sygdom ønsker dispensation fra kravet om dokumentation for sprogkundskaber, skal indsende bl.a. dokumentation for deltagelse i danskundervisning.

Lovforslaget har på den baggrund til formål at ændre bemyndigelsesbestemmelsen i danskuddannelseslo-

vens § 5, stk. 3, 2. pkt., således, at udlændinge- og integrationsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om registrering af udlændinge, der deltager i et danskuddannelsesforløb, udvides fra alene at omfatte udlændinge, der modtager ydelser efter lov om aktiv socialpolitik eller lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., til at omfatte alle kursister.

Der henvises til lovforslagets pkt. 4.2.

2. Indførelse af ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven m.v.

2.1. Gældende ret

Efter grundlovens § 44, stk. 1, kan ingen udlænding få dansk indfødsret uden ved lov. Bestemmelsen indebærer et delegationsforbud, og det kan således ikke overlades til administrative myndigheder eller domstolene at træffe afgørelse om tildeling af dansk indfødsret til udenlandske statsborgere og statsløse personer.

Grundlovens § 44, stk. 1, er ikke til hinder for, at der ved lov fastsættes bestemmelse om, at dansk indfødsret automatisk opnås, når visse faste kendsgerninger er til stede. Således er der f.eks. i den gældende indfødsretslov fastsat regler om, i hvilke tilfælde dansk indfødsret erhverves ved fødslen, jf. § 1, ved forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab, jf. § 2, og ved adoption, jf. § 2 A.

Grundlovens § 44, stk. 1, er endvidere ikke til hinder for fastsættelse af bestemmelser om, at udlændinge kan erhverve dansk indfødsret ved at erklære, at nogle bestemte i loven fastsatte betingelser er opfyldt. Det er i den forbindelse afgørende, at betingelserne er objektivt konstaterbare og ikke overlader et skøn til den myndighed, som skal tage stilling til, om betingelserne er opfyldt. Sådanne bestemmelser om erhvervelse af dansk indfødsret ved afgivelse af erklæring fremgår af henholdsvis indfødsretslovens §§ 3 og 4.

Såfremt betingelserne for at afgive erklæring ikke er til stede, kan dansk indfødsret kun tildeles ved, at den pågældende optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Det følger af indfødsretslovens § 6, stk. 1, at indfødsret kan erhverves ved naturalisation i henhold til grundloven.

Lovforslag om indfødsrets meddelelse fremsættes i praksis to gange årligt af udlændinge- og integrationsministeren. Udformningen af lovforslagene sker på baggrund af retningslinjer fastlagt i en politisk aftale. Ved aftalen tilkendegiver et flertal i Folketinget, hvilke betingelser personer, der optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, skal opfylde.

I den forbindelse fastlægger partierne endvidere i vidt omfang, under hvilke betingelser sager skal forelægges for Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på udvalgets stillingtagen til, om der i den enkelte sag bør meddeles dispensation fra de almindelige naturalisationsbestemmelser, som ansøgeren ikke måtte opfylde. Hvis Indfødsretsudvalget meddeler dispensation, vil den pågældende blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Personer, der er optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, vil således enten opfylde betingelserne i den gældende politiske aftale eller være meddelt dispensation af Folketingets Indfødsretsudvalg.

De gældende retningslinjer for erhvervelse af dansk indfødsret ved naturalisation er fastlagt i aftale af 29. juni 2018 om indfødsret, jf. cirkulæreskrivelse af 14. september 2018 om naturalisation.

Det følger af de gældende retningslinjer bl.a., at det er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren lover troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund.

og erklærer at ville overholde dansk lovgivning, herunder Danmarks Riges Grundlov, og respektere grundlæggende danske værdier og retsprincipper, herunder det danske demokrati. Denne betingelse er en videreførelse fra de hidtidige retningslinjer for erhvervelse af dansk indfødsret ved naturalisation.

Troskabs- og loyalitetserklæringen er en del af ansøgningsblanketten og underskrives i forbindelse med ansøgningen om dansk indfødsret ved naturalisation.

Med indfødsrets aftalen af 29. juni 2018 er det som noget nyt anført i retningslinjerne, at meddelelse af dansk indfødsret skal betinges af, at en ansøger efter vedtagelse af lovforslag om indfødsrets meddelelse medvirker i en ceremoni ved den pågældendes bopælskommune og dér skriver under på at ville overholde grundloven m.v. Ved ceremonien skal ansøgere udvise respekt for danske værdier og optræde respektfuldt over for repræsentanter fra myndighederne.

2.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.2.1. Henlæggelse af grundlovsceremonier til kommunalbestyrelserne

Med lovforslaget henlægges den ceremonielle underskrivning af at ville overholde grundloven m.v. til kommunalbestyrelserne.

Kommunalbestyrelserne forpligtes således til mindst to gange årligt ved offentligt opslag at anvise ansøgere om dansk indfødsret ved naturalisation muligheden for at deltage i en grundlovsceremoni i de tilfælde, hvor en person bosiddende i kommunen har erhvervet dansk indfødsret ved naturalisation betinget af medvirken i en grundlovsceremoni inden for to år efter, at den lov om indfødsrets meddelelse, som personen har været omfattet af, er trådt i kraft.

Det forudsættes, at kommunalbestyrelserne anviser denne mulighed i umiddelbar forlængelse af ikrafttrædelsen af den pågældende lov om indfødsrets meddelelse.

Ansøgeren skal ved ceremonien skrive under på at ville overholde dansk lovgivning, herunder Danmarks Riges Grundlov, og respektere grundlæggende danske værdier og retsprincipper, herunder det danske demokrati. Det følger endvidere af indfødsrets aftalen, at ansøgeren under ceremonien skal udvise respekt for danske værdier og optræde respektfuldt over for repræsentanter fra myndighederne. Der er på baggrund af grundlovens ordning behov for at omsætte denne betingelse til nogle objektivt konstaterbare betingelser, jf. ovenfor under pkt. 2.1. Kommunalbestyrelsen skal anvise muligheden for at medvirke i grundlovsceremonier ved offentlige opslag. Dette kan f.eks. ske ved offentligt opslag på kommunes hjemmeside eller i lokalaviser, hvor der kan fastsættes en tilmeldingsfrist for deltagelse i en ceremoni. Kommunalbestyrelsen vil på baggrund af tilmeldinger fra ansøgerne skulle afholde en grundlovsceremoni.

Hvis der ikke er nogen ansøgere, der tilmelder sig grundlovsceremonien, er der ikke pligt til at afholde ceremonien. Det er således ikke et krav, at kommunalbestyrelsen forud for det offentlige opslag aktivt sikrer sig, at der er ansøgere i kommunen, herunder tilflyttere, som endnu ikke har deltaget i en grundlovsceremoni inden for den fastsatte frist på to år fra ikrafttrædelsen af vedkommende lov om indfødsrets meddelelse. Forpligtelsen for kommunalbestyrelsen vil bestå i at anvise en ceremoni, som vedkommende kan deltage i, hvis dette er tilfældet. Med den foreslåede ordning vil det således i praksis være op til den enkelte ansøger at tilmelde sig en grundlovsceremoni. Det forudsættes, at ansøgerne i praksis mindst to gange årligt har mulighed for at tilmelde sig en grundlovsceremoni. Se dog nærmere nedenfor under afsnit 2.2.2 om den overgangsordning, som forventes fastsat.

Kommunalbestyrelserne vil indbyrdes kunne aftale, at kommunalbestyrelser kan anvise borgere til at deltage i en ceremoni ved en nabokommune, eller at flere nabokommuner i fællesskab kan afholde ceremonien.

Ordningen indebærer, at Udlændinge- og Integrationsministeriet efter vedtagelse af lovforslag om indfødsrets meddelelse fremsender en erklæring til samtlige personer, der er optaget på det pågældende lovforslag med betingelse om deltagelse i en grundlovsceremoni og håndtryk. Denne erklæring om at ville overholde grundloven m.v. skal ansøgeren medbringe til ceremonien og underskrive under ceremonien. Ved ceremonien påtegner kommunen erklæringen, når ansøgeren har underskrevet erklæringen.

I forbindelse med afviklingen af grundlovsceremonierne skal kommunerne sikre identiteten på de fremmødte ansøgere og påtegne de underskrevne erklæringer. Den kommune, som afholder ceremonien, skal efterfølgende uden ophold sende de underskrevne og på tegnede erklæringer til Udlændinge- og Integrationsministeriet, som herefter registrerer, at den enkelte ansøger har deltaget i en ceremoni og i den forbindelse udvist respekt for danske værdier og optrådt respektfuldt over for repræsentanter fra myndighederne ved at give hånd til repræsentanter fra kommunen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vil på den baggrund udstede et statsborgerretsbevis, som sendes til ansøgeren med angivelse af, at ansøgeren har erhvervet dansk indfødsret på tidspunktet for ansøgerens opfyldelse af betingelserne om underskrivning af at ville overholde grundloven m.v. og håndtryk i forbindelse med deltagelse i en grundlovsceremoni.

Statsborgerskabet vil således først få retsvirkning fra det øjeblik, hvor ansøgeren har medvirket i ceremonien, herunder skrevet under på at ville overholde dansk lovgivning, herunder Danmarks Riges Grundlov, og respektere grundlæggende danske værdier og retsprincipper, herunder det danske demokrati, og under ceremonien har udvist respekt for danske værdier og optrådt respektfuldt over for repræsentanter fra myndighederne.

En ansøger, som ikke inden for to år efter ikrafttrædelsen af den lov om indfødsrets meddelelse, som vedkommende har været omfattet af, medvirker ved en grundlovsceremoni og skriver under på at ville overholde grundloven m.v., eller som under ceremonien ikke optræder respektfuldt over for repræsentanter fra myndighederne, vil miste retten til at deltage i en sådan ceremoni. Derved vil vedkommende ikke kunne opnå dansk indfødsret på baggrund af den lov om indfødsrets meddelelse, som vedkommende har været omfattet af. Hvis vedkommende efterfølgende fortsat ønsker at opnå dansk indfødsret, er den pågældende henvist til på ny at indgive en ansøgning om indfødsret ved naturalisation til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Der vil ikke blive stillet krav om at deltage i en ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven m.v. over for ansøgere om dansk indfødsret med bopæl i Grønland og på Færøerne, ansøgere under 18 år, ansøgere bosat i udlandet, og ansøgere, som er statsløse født i Danmark omfattet af børne- eller statsløsekonventionen.

Ansøgere, som på grund af sygdom eller lignende ikke mener at kunne deltage i en ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven m.v. forudsættes at søge om dispensation fra betingelsen om deltagelse i ceremonien m.v. i forbindelse med ansøgningen om dansk indfødsret ved naturalisation. Det vil herefter være op til Folketingets Indfødsretsudvalg at tage stilling til, om der er grundlag for at meddele hel eller delvis dispensation fra betingelsen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1, samt bemærkningerne hertil.

2.2.2. Bemyndigelse af udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om afholdelsen af grundlovsceremonierne

Det foreslås, at der indsættes en bestemmelse i indfødsretslovens § 10, stk. 4, der bemyndiger udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om afholdelsen af grundlovsceremonierne.

Den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til bl.a. at fastsætte nærmere regler om afviklingen af ceremonierne, således at der sikres en ensartethed og tilstrækkelig højtidelighed ved ceremonierne. Det vil inden for disse regler være op til de enkelte kommunalbestyrelser at tilrettelægge, hvornår og hvordan de ceremonielle begivenheder skal finde sted.

Det er herunder hensigten, at udlændinge- og integrationsministeren vil anvende bestemmelsen til at fastsætte krav om, at en eller flere repræsentanter fra kommunen i forbindelse med ceremonien mødes ansigt til ansigt med deltagerne og udveksler et håndtryk med deltagerne uden handske håndflade mod håndflade for at højtideligholde og helt konkret markere det øjeblik i deltagernes liv, hvor de bliver danske statsborgere. Med afsæt i en grundlæggende dansk kulturnorm, som håndtrykket efter regeringens opfattelse er udtryk for, vil ansøgeren samtidig ved denne symbolske handling udtrykke den særlige respekt for det danske samfund, som efter regeringens opfattelse bør være forbundet med det at blive tildelt dansk statsborgerskab. Samtidig vil vedkommende symbolsk signalere, at vedkommende har taget det danske samfund og danske værdier til sig. Repræsentanterne fra kommunen skal ikke tiltvinge sig et håndtryk, såfremt ansøgeren ikke ønsker at give et håndtryk.

Betingelsen for den enkelte ansøgers deltagelse i en ceremoni vil fremgå af den lov om indfødsrets meddelelse, hvor ansøgeren er angivet, mens kravene til kommunalbestyrelserne vil blive fastsat ved bekendtgørelse udstedt med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse i indfødsretslovens § 10, stk. 4.

Udlændinge- og Integrationsministeren har desuden til hensigt at anvende bemyndigelsen til at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen først forpligtes til at anvise muligheden for ansøgere om dansk indfødsret omfattet af en lov om indfødsrets meddelelse til at medvirke i en ceremoni med henblik på, at ansøgerne kan skrive under på at ville overholde grundloven m.v. efter, at lovforslag om indfødsrets meddelelse, der forventes fremsat i april 2019, er vedtaget. Udlændinge- og Integrationsministeriet vil tilbyde en grundlovsceremoni til afholdelse i København i foråret 2019 for personer optaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse, som forventes fremsat i oktober 2018.

Herudover vil den foreslåede bemyndigelse blive anvendt til at udfærdige en standarderklæring, som skal anvendes ved grundlovsceremonien. Erklæringen vil blive fremsendt til de relevante ansøgere efter vedtagelsen af et lovforslag om indfødsrets meddelelse og vil skulle anvendes under ceremonien. Kommunalbestyrelsen vil skulle påtegne erklæringen og ved afkrydsning angive, hvorvidt betingelserne om at underskrive at ville overholde grundloven m.v. og om at trykke repræsentanter fra myndighederne i hånden er opfyldt. Efterfølgende skal erklæringen uden ophold sendes til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1, samt bemærkningerne hertil.

3. Forhøjelse af gebyr ved ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation

3.1. Gældende ret

Det følger af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 1. pkt., bl.a., at der ved indgivelse af ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, betales et gebyr på 1.200 kr.

Der betales ikke gebyr for børn, der er omfattet af forældres ansøgning om dansk indfødsret, og der betales kun gebyr en gang for ansøgning om naturalisation, jf. indfødsretslovens § 12, stk. 1, 3. og 4. pkt.

3.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Det fremgår af den nye indfødsretsaf tale bl.a., at tildeling af dansk statsborgerskab fremover skal betinges af deltagelse i en ceremoni i som udgangspunkt ansøgerens bopælskommune. Det fremgår endvidere

af aftalen, at aftaleparterne ønsker at styrke de lægefaglige diagnoser, hvorfor der oprettes en enhed i Styrelsen for Patientklager, som i forbindelse med behandlingen af en indfødsretssag kan anmodes om en vurdering af de lægelige oplysninger, hvis der måtte være behov herfor. Endvidere indebærer den nye indfødsretsaftale øget fokus på muligheden for at indlede sager om frakendelse af dansk indfødsret på grund af svig, jf. indfødsretslovens § 8 A, og skærpede dokumentationskrav i sager, hvor ansøgere med henvisning til sygdom ønsker dispensation fra kravet om dokumentation for sprogkunderskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie ved bevis for at have bestået Indfødsretsprøven af 2015.

Disse nye elementer vil medføre øget administration i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om indfødsret ved naturalisation.

Aftaleparterne er enige om, at finansieringen af udgifterne forbundet med disse nye elementer bør ske ved en generel forhøjelse af det lovhjemlede gebyr for indgivelse af ansøgning om indfødsret ved naturalisation.

Ordningen med en yderligere lægefaglig vurdering vil medføre øget administration i Udlændinge- og Integrationsministeriet samt Sundheds- og Ældreministeriet (Styrelsen for Patientklager) i forbindelse med gennemgang af de konkrete sager. Rammerne for udvekslingen af de lægefaglige oplysninger mellem Udlændinge- og Integrationsministeriet og Styrelsen for Patientklager forventes afklaret og beskrevet i forbindelse med oprettelsen af kontrolenheden i løbet af 1. halvår 2019.

Ordningen med deltagelse i ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven m.v. vil medføre øget administration i forbindelse med afholdelse af underskrivelsesceremonierne og sagsbehandlingen forbundet hermed i kommunerne og Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Det øgede fokus på muligheden for at indlede sager om frakendelse af dansk indfødsret på grund af svig indebærer, at Udlændinge- og Integrationsministeriet fremadrettet to år efter vedtagelsen af et lovfor-slag om indfødsrets meddelelse foretager opslag i Kriminalregisteret med henblik på at afdække, om ansøgeren efter erhvervelsen af det danske statsborgerskab er blevet dømt for kriminalitet begået forud for ansøgningen herom. Det vil på den baggrund kunne vurderes, om der er grundlag for at indlede en frakendelsessag på grund af svig, jf. indfødsretslovens § 8 A. Initiativet vil medføre øget administration i Udlændinge- og Integrationsministeriet i forbindelse med systematiske opslag i Kriminalregisteret samt gennemgang af sagerne efter, at personer har fået tildelt dansk indfødsret.

Endelig vil det skærpede dokumentationskrav i sager, hvor ansøgere med henvisning til sygdom ønsker dispensation fra kravet om dokumentation for sprogkunderskaber og kendskab til danske samfundsforhold, dansk kultur og historie ved bevis for at have bestået Indfødsretsprøven af 2015, medføre øget admini-stration i Udlændinge- og Integrationsministeriet i forbindelse med gennemgangen af den fremsendte dokumentation.

En gebyrfinansiering af ovenstående elementer vil medføre en generel gebyrstigning på i alt 2.600 kr. pr. ansøgning. På den baggrund foreslås det at forhøje ansøgningsgebyret for ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation til 3.800 kr. pr. ansøgning.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 2, samt bemærkningerne hertil.

4. Udvidelse af sprogcentrenes forpligtelse til registrering af kursister til også at omfatte selvforsør-gende udlændinge

4.1. Gældende ret

Efter danskuddannelseslovens § 5, stk. 3, kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte nærmere regler om fravær, herunder om registrering af fravær for udlændinge, der modtager ydelser efter integrationsloven, lov om aktiv socialpolitik eller lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., og om udelukkelse fra uddannelsen på grund af manglende aktiv deltagelse eller af andre grunde.

Bemyndigelsesbestemmelsen er senest ændret i 2010 som led i den daværende regering, Dansk Folkeparti og Liberal Alliances aftale af 6. oktober 2009 om mindre bureaukrati i kommuner og regioner, ”Mere tid til velfærd”. Der henvises til Folketingstidende 2009-10, A, L 189 som fremsat.

Bestemmelsen er senest udmøntet i § 19 i bekendtgørelse nr. 991 af 29. juni 2018 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. Det fremgår således af bekendtgørelsens § 19, stk. 1, at udbyderen registrerer tilstedeværelsen i undervisningen for kursister, der modtager ydelser efter lov om aktiv socialpolitik eller lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. i forhold til de gennemførte, skemalagte, lærerstøttede undervisningsaktiviteter, herunder skemalagte, lærerstøttede undervisningsaktiviteter i studieværksteder, it-lokaler, sproglaboratorier, på ekskursioner m.v., jf. den vejledning til indberetning af aktivitetsdata vedrørende danskundervisning til voksne udlændinge m.fl., der er udarbejdet af Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Af bekendtgørelsens § 19, stk. 2, fremgår, at udebliver en kursist, der modtager ydelser efter lov om aktiv socialpolitik eller lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., uden gyldig grund fra den planlagte påbegyndelse af undervisningen, underretter udbyder straks den henvisende myndighed herom. Udbyder orienterer kursisten om underretningen.

Det følger videre af bekendtgørelsens § 19, stk. 4, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at udbyderen registrerer tilstedeværelsen i undervisningen for andre kursister end de førnævnte.

4.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Med den nye indfødsretsaftale er aftaleparterne enige om, at sprogcentre – eller, hvis den pågældende sprogscole ikke længere eksisterer, den driftsansvarlige kommune – frem-over forpligtes til på anmodning fra en ansøger om dansk indfødsret at udlevere oplysninger om ansøgerens deltagelse i undervisningen, herunder fravær, progression og gennemførte moduler. Aftalen udspringer af et ønske om at stille skærpede krav til godtgørelsen af, at de pågældende ansøgere har forsøgt at lære dansk.

Aftalen vedrører ansøgere om dansk indfødsret ved naturalisation. Der kan således være tale om udlændinge med forskelligt opholdsgrundlag, herunder bl.a. flygtninge, familiesammenførte, udenlandske arbejdstagere og studerende m.v.

I dag indeholder § 19, stk. 1, i bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. alene en forpligtelse for sprogcentre til at registrere tilstedeværelsen af kursister, der modtager ydelser efter lov om aktiv socialpolitik eller lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Det er således ikke en forpligtelse til at registrere selvforsørgende udlændinge, herunder udenlandske arbejdstagere, studerende m.v.

I praksis foretager de fleste sprogcentre imidlertid en registrering af alle kursister, hvoraf fravær, progression og gennemførte moduler fremgår, og indberetter disse data til Udlændinge- og Integrationsministeriets database med oplysninger om danskuddannelsernes gennemførelse. Sprogcentre er dog ikke retligt forpligtede hertil.

I forlængelse af den nye indfødsretsaftale foreslås det derfor, at bestemmelsen i danskuddannelseslovens § 5, stk. 3, 2. pkt., hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler om registrering, udvides fra alene at omfatte udlændinge, der modtager ydelser efter lov om aktiv socialpolitik eller

lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., til at omfatte alle kursister. Bestemmelsen vil blive udmøntet i bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Forslaget indebærer, at udbyderen fremadrettet er forpligtet til at registrere deltagelsen af alle kursister i danskundervisningen, herunder selvforsørgende udlændinge, i forhold til de gennemførte, skemalagte, lærerstøttede undervisningsaktiviteter. Hermed vil det i forbindelse med fremtidige ansøgninger om dansk indfødsret være muligt at indhente oplysninger om en kursists deltagelse i danskuddannelsen.

Herudover finder Udlændinge- og Integrationsministeriet, at en forpligtelse til at registrere alle kursister i forbindelse med implementeringen af indfødsrets aftalen vil bidrage til at sikre det nødvendige datagrundlag til brug for statistiske og analytiske formål samt til administrative formål i kommuner og sprogcentre.

Som i dag skal alle kursister aktivt følge det planlagte uddannelsesforløb, jf. danskuddannelseslovens § 5, stk. 3, 1. pkt., ligesom der, som det er tilfældet i dag, kan ske udelukkelse fra uddannelsen på grund af manglende aktiv deltagelse eller af andre grunde, jf. § 5, stk. 3, 2. pkt.

4.2.1. Registrering, opbevaring og udlevering af personoplysninger

De oplysninger, der i dag registreres om kursister på danskuddannelserne, omfatter stamoplysninger om kursisterne, henvisningsoplysninger, moduloplysninger, undervisningsoplysninger og prøveoplysninger for de enkelte kursister. Sprogcentre indberetter oplysninger om kursistaktivitet kvartalsvis bagudrettet til Danskuddannelsesdatasen (herefter databasen).

Der er i forhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger m.v. (generel forordning om databeskyttelse) (persondataforordningen) tale om personoplysninger. De indsamlede data anvendes til statistiske og analytiske formål samt administrative formål i kommunerne og sprogcentre. Denne behandling af de indsamlede oplysninger vurderes at være i overensstemmelse med persondataforordningens artikel 6, nr. 1, litra e, hvorefter behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Databasen ejes og administreres af Udlændinge- og Integrationsministeriet. Sagsbehandlere fra kommuner og sprogcentre har adgang til udvalgte variabler fra databasen via login og adgangskode administreret af Udlændinge- og Integrationsministeriet. Udvidelse af den registrerede person-gruppe ændrer ikke ved vurderingen af registreringens overensstemmelse med persondataforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, idet oplysningerne som hidtil vil blive anvendt til statistiske og analytiske formål samt administrative formål i kommunerne og sprogcentre, samt fremover også til brug for fremtidige ansøgninger om dansk indfødsret.

Persondataforordningens artikel 5 indeholder en række grundlæggende principper for behandling af personoplysninger. Af artiklens stk. 1 følger således, at behandling af personoplysninger skal ske i overensstemmelse med god databehandlingsskik. Endvidere skal indsamling af personoplysninger ske til udtrykkeligt angivne og legitime formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål, jf. persondataforordningens artikel 5, nr. 1, litra b. Udbyderen må endvidere ikke behandle flere oplysninger end formålet tilsiger, jf. samme artikels litra c.

Det er vurderingen, at forslaget er i overensstemmelse med persondataforordningens krav om, at behandling af person-oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og legitime formål, jf. forordningens artikel 5. Dette vurderes at være tilfældet, også selvom det på tidspunktet for registrering endnu ikke er sikkert, om der senere vil blive indgivet en ansøgning om indfødsret.

Der er således i den nye indfødsretsaf tale indført et krav om at dokumentere deltagelse i danskundervisningen. Hvis der ikke er en retlig forpligtelse til at foretage en registrering af alle deltagere på tidspunktet for deltagelse i danskuddannelse, vurderes formålet med dokumentationskravet i den nye indfødsretsaf tale ikke at kunne understøttes.

I praksis foretager de aktive udbydere af danskundervisning (sprogcentre) allerede en registrering af alle kursister og danskuddannelsesdatabasen indeholder registreringer om kursisters deltagelse i danskuddannelse tilbage til 2004.

Det vil således som udgangspunkt bagudrettet være muligt at indhente oplysninger om deltagelse i danskuddannelse tilbage til 2004. Data anvendes i dag af kommunerne til at følge op på aktiviteten hos borgere, som har modtaget tilbud om danskundervisning. Det kan dog ikke udelukkes, at der er kursister, der ikke er blevet registreret på fyldestgørende vis, fx pga. digitale udfordringer, lukning af sprogcentre samt den manglende retslige forpligtelse til at registrere alle kursister i perioden fra 2010 og frem til i dag.

I medfør af nærværende lovforslags bemyndigelsesbestemmelse er det hensigten, at der vil blive fastsat regler, så der fremover vil kunne indhentes oplysninger om alle kursisters deltagelse i danskuddannelse fra lovens ikrafttræden.

Personoplysningerne må ikke opbevares i længere tid, end det er nødvendigt for at kunne opfylde formålet, hvormed personoplysningerne behandles af hensyn til at undgå unødigt dataophobning. Det er vurderingen, at en opbevaringsperiode af data om deltageraktivitet på danskområdet på op til 30 år vil dække behovet for data til de angivne formål, herunder med henblik på indhentelse af dokumentation for deltagelse i danskuddannelse til brug for ansøgning om dansk indfødsret. Udlændinge- og Integrationsministeriet følger dermed undervisningsministeriets praksis for opbevaring af prøveresultater.

Den nye indfødsretsaf tale af 29. juni 2018 fremgår af cirkulæreskrivelse af 14. september 2018 om naturalisation, og det følger af denne, at det er den enkelte ansøgers ansvar at fremlægge oplysninger om den pågældendes deltagelse i danskuddannelsen.

For så vidt angår sprogcenterets eller kommunens forpligtelse til at udlevere oplysningerne følger det af artikel 15 i persondataforordningen, at den registrerede – i dette tilfælde den borger, der har deltaget i danskuddannelse – har ret til at få indsigt i, hvordan oplysningerne om den pågældende behandles, og har ret til at få kopi af de personoplysninger, der behandles, evt. mod betaling af et gebyr til dækning af de administrative omkostninger.

Denne ret har borgeren i overensstemmelse med persondataforordningens bestemmelser både i forhold til private sprogcentre og kommunen. Sprogcenteret eller kommunen er således forpligtet til at udlevere oplysningerne, bl.a. i medfør af indsichtsretten efter persondataforordningen.

5. Forholdet til grundloven og internationale forpligtelser

Det vurderes, at lovforslaget er i overensstemmelse med grundloven og Danmarks internationale forpligtelser. Nedenfor følger en kort gennemgang af forholdet til grundloven og de mest relevante konventioner på indfødsretsområdet.

5.1. Grundloven

Efter *grundlovens* § 44, stk. 1, kan ingen udlænding få dansk indfødsret uden ved lov. Bestemmelsen indebærer et delegationsforbud, og det kan således ikke overlades til administrative myndigheder eller domstolene at træffe afgørelse om tildeling af dansk indfødsret til udenlandske statsborgere og statsløse personer.

Grundlovens § 44, stk. 1, er ikke til hinder for, at der ved lov fastsættes bestemmelse om, at dansk indfødsret automatisk opnås, når visse faste kendsgerninger er til stede. Således er der f.eks. i den gældende indfødsretslov fastsat regler om, i hvilke tilfælde dansk indfødsret erhverves ved fødslen, jf. § 1, ved forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab, jf. § 2, og ved adoption, jf. § 2 A.

Med lovforslaget henlægges den ceremonielle underskrivning af at ville overholde grundloven m.v. til kommunalbestyrelserne, som herefter forpligtes til at afholde ceremonierne. Kommunalbestyrelserne skal i den forbindelse alene konstatere, om en række objektivt konstaterbare forhold er til stede, herunder om ansøgeren har deltaget i ceremonien, om ansøgeren har skrevet under på at ville overholde grundloven m.v., og om ansøgeren under ceremonien har givet hånd til repræsentanter fra kommunen. Den foreslåede ordning vurderes derfor ikke at rejse spørgsmål om forholdet til grundlovens § 44.

Efter *grundlovens* § 67 har borgerne ret til at dyrke gud på den måde, der stemmer med deres overbevisning, dog således, at der intet læres eller foretages, som strider mod sædeligheden eller den offentlige orden.

Anvendelsesområdet for § 67 er således ”gudsdyrkelsen”, og bestemmelsen omfatter først og fremmest de egentlige rituelle og kultiske handlinger, såsom forkyndelse, bøn, gudstjeneste, dåb m.v., jf. f.eks. Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret, 3. udgave v. Ole Espersen (1980), side 754.

Det må antages, at andre aktiviteter kan have en så nær sammenhæng med gudsdyrkelsen, at de er omfattet af § 67. Der henvises til Jens Peter Christensen m.fl., Grundloven med kommentarer, 1. udg. (2015), side 407.

Lovgivningsmagten er imidlertid ikke afskåret fra at gennemføre lovgivning, der berører gudsdyrkelse, når hensigten med lovgivningen ikke er at modvirke den berørte gudsdyrkelse, men er begrundet i varetagelse af andre hensyn og interesser, jf. Jens Peter Christensen m.fl., a. st., side 409.

I det omfang en afvisning af at ville give hånd til repræsentanter fra myndighederne i sig selv kan anses for at være omfattet af grundlovens § 67 som en del af gudsdyrkelse, bemærkes, at i Danmark er håndtrykket en almindelig og traditionel hilseform, hvorved man viser respekt for de personer, man hilser på. Det kan anses som en grundlæggende samfundsværdi, at man udviser respekt over for hinanden, og dette udtrykkes i Danmark bl.a. ved håndtrykket. Det vurderes på den baggrund, at betingelsen forfølger et legitimt formål.

Dertil kommer, at betingelsen med undtagelse af enkelte særlige grupper, jf. lovforslagets pkt. 2.2.1-2.2.2, omfatter enhver, der ansøger om dansk statsborgerskab ved naturalisation.

Det er på denne baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den foreslåede ordning er i overensstemmelse med grundlovens § 67.

Efter *grundlovens* § 70 kan ingen på grund af sin trosbekendelse eller afstamning berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder eller unddrage sig opfyldelsen af nogen almindelig borgerpligt.

Bestemmelsen indebærer et forbud mod diskrimination med bl.a. trosbekendelse som kriterium, for så vidt angår adgangen til nydelse af borgerlige eller politiske rettigheder. Udtrykket ”rettigheder” skal ikke forstås snævert, men må betegne enhver fordelagtig retsposition.

Betingelsen, om at man skal give hånd til repræsentanter fra myndighederne, forfølger som nævnt oven for et legitimt formål, og da betingelsen med undtagelse af enkelte særlige grupper omfatter enhver,

der ansøger om dansk statsborgerskab ved naturalisation, er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at betingelsen er i overensstemmelse med grundlovens § 70.

5.2. Europarådets konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen)

Det følger af statsborgerretskonventionens artikel 3, stk. 1, at enhver stat ifølge sin egen lovgivning fastsætter, hvem der er dens statsborgere.

Det følger endvidere af konventionens artikel 13, stk. 1, at enhver kontraherende stat skal sikre, at gebyret for erhvervelse, bevarelse, fortabelse, generhvervelse eller udstedelse af dokumentation for erhvervelse af statsborgerret i landet er rimeligt.

Det følger af den forklarende rapport til statsborgerretskonventionen bl.a., at hvorvidt et gebyr er rimeligt, skal afgøres i lyset af alle relevante omstændigheder, herunder f.eks. de omkostninger, administrationen indebærer. Det følger endvidere af rapporten bl.a., at gebyret ikke skal være et middel til at hindre personer i at erhverve statsborgerret.

Det vurderes, at lovforslaget er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser i henhold til statsborgerretskonventionen, idet den foreslåede gebyrforhøjelse, jf. pkt. 3.2, er rimelig og ikke vil udgøre en hindring for personer i at erhverve statsborgerskab.

Det følger endvidere af statsborgerretskonventionens artikel 5, stk. 1, at en kontraherende stats regler vedrørende statsborgerret ikke må indeholde forskelle eller omfatte praksis, der indebærer, at der finder forskelsbehandling sted på grund af køn, religion, race, hudfarve eller national eller etnisk oprindelse.

Den foreslåede ordning, hvorefter ansøgerne om dansk indfødsret ved naturalisation bl.a. skal give hånd til repræsentanter fra myndighederne for at blive danske statsborgere, jf. pkt. 2.2.2, retter sig som udgangspunkt mod alle, uanset om en afvisning af at give hånd til repræsentanter fra myndighederne måtte være udtryk for et bestemt politisk eller religiøst tilhørsforhold. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at ansøgere om dansk indfødsrets ved naturalisation respekterer grundlæggende danske værdier og kulturnormer. Da ordningen samtidig ikke er mere indgribende end nødvendigt for at varetage dette hensyn må ordningen efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse også antages at være foreneligt med statsborgerretskonventionens artikel 5, stk. 1.

5.3. FN's flygtningekonvention

Efter flygtningekonventionens artikel 7, stk. 1, skal en kontraherende stat indrømme flygtninge samme behandling som den, der indrømmes udlændinge i almindelighed, bortset fra gunstigere bestemmelser i konventionen.

Herudover forpligter flygtningekonventionens artikel 34 de kontraherende stater til på enhver måde at bestræbe sig på at fremskynde behandlingen af naturalisationssager og nedsætte afgifterne for og omkostningerne ved denne behandling til det mindst mulige.

Det følger af UNHCR's ikke-bindende kommentar fra 1997 til flygtningekonventionen bl.a., at konventionens artikel 34 ikke forpligter medlemsstaterne til at tildele statsborgerskab til flygtninge, men at staterne er forpligtede til så vidt muligt at lette adgangen til flygtninges optagelse i samfundet og til naturalisation. I forhold til at lette adgangen til naturalisation fremgår det af kommentaren bl.a., at dette kan ske på forskellig vis, og at bestemmelsen alene specifikt nævner to måder; at fremskynde behandlingen af naturalisationssager og at nedsætte afgifterne for og omkostningerne ved denne behandling til det mindst mulige. Endvidere fremgår det af kommentaren bl.a., at medlemsstaterne efter bestemmelsen er

forpligtede til at sikre en rimelig adgang til naturalisation for flygtninge, men at adgangen ikke behøver at være lettere end for andre udlændinge, såfremt adgangen generelt er rimelig.

Det vurderes, at lovforslaget er i overensstemmelse med flygtningekonventionen, idet adgangen til dansk indfødsret generelt vurderes at være rimelig, og idet lovforslaget ikke vil udgøre en hindring for personer i at erhverve statsborgerskab. Endvidere er det foreslåede gebyr fastsat ud fra de beregnede omkostninger ved sagernes behandling. Endelig bemærkes, at flygtninge og personer, der må sidestilles hermed, ifølge cirkulæreskrivelse af 14. september 2018 om naturalisation har en lempet adgang til dansk indfødsret.

5.4. FN's konvention af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling

Efter artikel 32 i FN's konvention af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling skal de kontraherende stater så vidt muligt lette statsløse personers optagelse i samfundet og naturalisation. De skal navnlig på enhver måde bestræbe sig for at fremskynde behandlingen af naturalisationssager og nedsætte afgifterne for og omkostningerne ved sagernes behandling til det mindst mulige.

Det vurderes, at lovforslaget er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser i henhold til FN's konvention af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling, idet gebyrforhøjelsen ikke vil udgøre en hindring for personer i at erhverve statsborgerskab, og idet gebyret fastsættes ud fra de beregnede omkostninger ved sagernes behandling. Herudover bemærkes, at statsløse personer ifølge cirkulæreskrivelse af 14. september 2018 om naturalisation har en lempet adgang til dansk indfødsret.

5.5. FN's konvention af 1961 om begrænsning af statsløshed (statsløsekonventionen) og FN's konvention af 1989 om barnets rettigheder (børnekonventionen)

Det følger af ovennævnte konventioner, at de deltagende stater har forpligtet sig til at tildele statsborgerskab til personer, der er født statsløse på den kontraherende stats territorium, under visse betingelser.

Det følger af UNHCR's Guidelines on Statelessness No. 4, at de deltagende stater opfordres til at acceptere ansøgninger om indfødsret fra personer, der ellers ville være statsløse, uden at opkræve gebyr, og at indirekte omkostninger ikke må udgøre en hindring for personers adgang til at søge.

Det bemærkes hertil, at ansøgere omfattet af børne- eller statsløsekonventionen vil være undtaget fra kravet om at deltage i ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven m.v. Endvidere følger det af indfødsretslovens § 12, stk. 1, 1. pkt., at personer, der ikke er fyldt 18 år, ikke skal betale gebyr i forbindelse med indgivelsen af en ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation. Endelig vurderes gebyrforhøjelsen vedrørende personer omfattet af statsløsekonventionen ikke at udgøre en hindring for at erhverve statsborgerskab.

5.6. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)

Efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis giver EMRK ikke en ret til at få et bestemt statsborgerskab, men domstolen har i flere sager peget på, at en vilkårlig nægtelse af statsborgerskab efter omstændighederne vil kunne rejse spørgsmål efter konventionens artikel 8 om retten til respekt for privatliv og familieliv på grund af den indvirkning, dette kan have på individets privatliv, jf. eksempelvis *Karashev mod Finland*, afgørelse af 12. januar 1999, *Slivenko mod Letland*, afgørelse af 23. januar 2002, *Riener mod Bulgarien*, dom af 23. maj 2006, og *Kuric mod Slovenien*, dom af 26. juni 2012.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i *Petropavlovskis mod Letland*, dom af 13. januar 2015, sammenfattet domstolens praksis således, at tildeling af statsborgerskab vil kunne rejse spørgsmål i forhold til EMRK, hvis det er udtryk for vilkårlighed eller diskrimination.

Det er således som udgangspunkt overladt til staten selv at fastlægge de kriterier og betingelser, der

skal være opfyldt for at en person anses for at have tilstrækkelig tilknytning til staten for at kunne opnå statsborgerskab, og et afslag vil som udgangspunkt kun rejse spørgsmål i forhold til konventionen, hvis det er udtryk for vilkårlighed eller diskrimination, jf. Jon Fridrik Kjølbro, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention for praktikere, 4. udgave (2016), side 783.

Betingelsen om, at ansøgere skal give hånd til en repræsentant fra myndighederne er ikke udtryk for en vilkårlig betingelse, idet betingelsen med undtagelse af enkelte særlige grupper (bl.a. statsløse omfattet af statsløsekonventionen og visse handicappede), omfatter enhver, der ansøger om dansk statsborgerskab ved naturalisation.

I det følgende vurderes derfor, om betingelsen er diskriminatorisk.

Der er personer, der vil kunne anse sig for at være begrænset i deres adgang til at få dansk statsborgerskab på grund af, at de ikke vil give hånd, og det kan ikke afvises, at nogle af disse personer vil anse det for at stride imod deres religiøse overbevisning at give hånd til en repræsentant for myndighederne, herunder særligt til en repræsentant af det modsatte køn.

Det kan således anføres, at betingelsen om, at ansøgere skal give hånd til en repræsentant fra myndighederne, vil stille denne gruppe ringere end andre personer, der ansøger om dansk statsborgerskab, og det kan således ikke udelukkes, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vil anse betingelsen om, at man skal give hånd for at få dansk statsborgerskab for at udgøre indirekte forskelsbehandling på baggrund af religion.

Det følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at en forskelsbehandling er diskriminerende, hvis den ikke er objektivt og rimeligt begrundet, dvs. hvis den ikke forfølger et legitimt formål, og hvis der ikke er et rimeligt forhold mellem de midler, der anvendes, og det mål, der søges realiseret (proportionalitet).

Ved vurderingen af, om et indgreb er proportionalt, har staterne en vid skønsmargin med hensyn til, hvilke forskelle der kan forskelsbehandles på baggrund af. Størrelsen af denne skønsmargin afhænger dog af sagens nærmere omstændigheder, jf. Jon Fridrik Kjølbro, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention for praktikere, 4. udgave (2016), side 1157.

Som nævnt ovenfor følger det af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at det som udgangspunkt er overladt til staten selv at fastlægge de kriterier og betingelser, der skal være opfyldt for, at en person anses for at have tilstrækkelig tilknytning til staten for at kunne opnå statsborgerskab.

Det må således antages, at en stat som udgangspunkt er overladt en meget vid skønsmargin i forhold til, hvilke betingelser staten kan stille for, at personer kan opnå statsborgerskab.

I Danmark er håndtrykket en almindelig og traditionel hilseform, hvorved man viser respekt for de personer, man hilser på. Det kan anses som en grundlæggende samfundsværdi, at man udviser respekt over for hinanden, og dette udtrykkes i Danmark bl.a. ved håndtrykket. Det vurderes på den baggrund, at betingelsen forfølger et legitimt formål.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at det kan anses for proportionalt at gøre statsborgerskab betinget af, at ansøgere giver hånd.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at betingelsen om, at ansøgere skal give hånd til en repræsentant fra myndighederne, med undtagelse af enkelte særlige grupper, retter sig mod enhver.

I forhold til proportionalitetsvurderingen har Udlændinge- og Integrationsministeriet dog navnlig lagt

vægt på indgrebets intensitet. Det kan således anføres, at det er frivilligt, om man vil søge om dansk statsborgerskab, og at det i sig selv ikke vil have opholdsretlige konsekvenser, at vedkommende ikke får dansk statsborgerskab, ligesom et håndtryk indebærer en meget begrænset berøring af håndflade mod håndflade, og at håndfladen i almindelighed ikke kan betragtes som en særlig intim del på kroppen.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at betingelsen om, at ansøgere skal give hånd til en repræsentant fra myndighederne, ikke er udtryk for en vilkårlig betingelse eller er diskriminatorisk.

Det er derfor Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at betingelsen ikke rejser spørgsmål i forhold til EMRK.

5.7. FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (handicapkonventionen)

Det følger af artikel 18 i handicapkonventionen, at deltagerstaterne bl.a. skal anerkende retten for personer med handicap til at færdes frit og frit at vælge deres opholdssted samt til statsborgerskab på lige fod med andre, herunder ved at sikre, at personer med handicap har ret til at erhverve og skifte statsborgerskab og ikke vilkårligt eller på grund af handicap fratages deres statsborgerskab.

Vedrørende forholdet til handicapkonventionen bemærkes det, at det forudsættes, at kommunerne tilrettelægger de ceremonielle underskrivninger af at ville overholde grundloven m.v. således, at alle ansøgere, herunder ansøgere omfattet af handicapkonventionen, vil have mulighed for at deltage i ceremonien. Endvidere forudsættes det, at ansøgere, som på grund af sygdom eller lignende ikke mener at kunne deltage i en ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven m.v. eller udveksle håndtryk med en myndighedsperson under ceremonien, søger om dispensation fra betingelsen om deltagelse i ceremonien m.v. i forbindelse med ansøgningen om dansk indfødsret ved naturalisation. Det vil herefter være op til Folketingets Indfødsretsudvalg at tage stilling til, om der er grundlag for at meddele hel eller delvis dispensation fra betingelsen, herunder på baggrund af handicapkonventionen.

6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vil medføre marginale initiale engangsudgifter forbundet med tilretning af Udlændinge- og integrationsministeriets database med oplysninger om danskuddannelsernes gennemførelse. Merudgifterne finansieres inden for Udlændinge- og Integrationsministeriets eksisterende ramme.

Lovforslaget forventes endvidere ikke at medføre nettoudgifter for det offentlige, idet elementerne i den nye indfødsretsaftale, jf. nedenstående, forudsættes gebyrfinansieret.

Regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti indgik den 29. juni 2018 en ny indfødsretsaftale. Indfødsretsaftalen fremgår af cirkulæreskrivelse af 14. september 2018 om naturalisation. Aftalen medfører øget administration i staten og kommunerne, der finansieres ved en generel forhøjelse på 2.600 kr. pr. ansøgning af det lovhjemlede gebyr, jf. afsnit 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det bemærkes, at konsekvenserne af lovforslagets element om indførelse af ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven m.v., jf. afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, ligeledes fremgår af afsnit 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Det bemærkes, at der med lovforslaget stilles krav om borgerens personlige fremmøde, hvilket som udgangspunkt fraviger fra princippet om digital kommunikation. Fravigelsen fra princippet om digital kommunikation skyldes hensynet til, at den ceremonielle underskrivelse giver mulighed for en særlig højtideligholdelse af det øjeblik i deltagernes liv, hvor de bliver danske statsborgere, hvor ansøgeren samtidig udviser fornøden respekt for danske værdier jfr. afsnit 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Lovforslagets element om udvidelse af sprogcentrenes forpligtelse til registrering af kursister til også at omfatte selvforsørgende udlændinge, jf. afsnit 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, medfører marginale engangsudgifter forbundet med tilretning af Udlændinge- og Integrationsministeriets database med oplysninger om danskuddannelsernes gennemførelse. Merudgifterne finansieres inden for Udlændinge- og Integrationsministeriets eksisterende ramme. Lovændringen forventes ikke at medføre øget administration hos sprogcentrene, som allerede i dag for langt hovedpartens vedkommende registrerer alle kursisters deltagelse i undervisningen.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovændringen forventes herunder ikke at medføre øget administration hos private sprogcentre, som allerede i dag for langt hovedpartens vedkommende registrerer alle kursisters deltagelse i undervisningen.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

Det følger dog af cirkulæreskrivelse af 14. september 2018 om naturalisation, at det er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren efter lovforslagets vedtagelse deltager i en ceremoni og skriver under på at ville overholde grundloven m.v. som betingelse for erhvervelsen af indfødsret.

Der vil ikke blive stillet krav om at deltage i en ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven m.v. over for ansøgere om dansk indfødsret med bopæl i Grønland og på Færøerne, ansøgere under 18 år, ansøgere bosat i udlandet, og ansøgere, som er statsløse født i Danmark omfattet af børne- eller statsløsekonventionen.

Ansøgere, som på grund af sygdom eller lignende ikke mener at kunne deltage i en ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven m.v., forudsættes at søge om dispensation fra betingelsen om deltagelse i ceremonien m.v. i forbindelse med ansøgningen om dansk indfødsret ved naturalisation. Det vil herefter være op til Folketingets Indfødsretsudvalg at tage stilling til, om der er grundlag for at meddele hel eller delvis dispensation fra betingelsen.

9. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 6. september 2018 til den 4. oktober 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikernes Centralorganisation, Amnesty International, Ankestyrelsen, AOF-Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, A2B, BDO Kommunernes Revision, Børne- og Kulturchefsforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Centralorganisationernes

Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Industri, Dansk Oplysnings Forbund, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Selskab for Indvandrersundhed, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Datatilsynet, De Danske Sprogcentre, Den Danske Dommerforening, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finansrådet, FOA-Fag og Arbejde, FOF's Landsorganisation, Folkehøjskolernes Forening, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Frivillighedsrådet, FTF, Færøernes Landsstyre, HK/Danmark, Indvandrermedicinsk Klinik ved Odense Universitetshospital, Indvandreradgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, Kirkernes Integrationstjeneste, Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Landsforeningen Adoption og Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Liberalt Oplysningsforbund, Lægeforeningen, Lærernes Centralorganisation, Mellempfolkeligt Samvirke, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Oplysningsforbundenes Fællesråd, Politiforbundet i Danmark, Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Red Barnet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Rotary Denmark, Røde Kors Asylafdeling, Røde Kors Landskontoret, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, samtlige byretter, Socialrådgiverforeningen, SOS mod Racisme, Statsforvaltningen, Sydslesvigsk Forening, Sydslesvigudvalget, Uddannelsesforbundet, UNHCR, VEU-rådet, Ægteskab uden Grænser og 3F.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vil medføre øgede udgifter for kommunerne og staten i forbindelse med indførelse af ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven for ansøgere om dansk indfødsret. Merudgifterne i kommunerne samt staten finansieres ved en generel forhøjelse af det lov-hjemlede gebyr for ansøgning om indfødsret ved naturalisation.
Implementeringskonsekvenser	Ingen	Lovforslaget vil have administrative konsekvenser for

ser for stat, kommuner og regioner		kommunerne og Udlændinge- og Integrationsministeriet i forbindelse med indførelse af ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven for ansøgere om dansk indfødsret. Der vil endvidere skulle ske tilretning af Udlændinge- og Integrationsministeriets database med oplysninger om danskuddannelsernes gennemførelse.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af de gældende retningslinjer for erhvervelse af dansk indfødsret ved naturalisation, jf. cirkulæreskrivelse af 14. september 2018 om naturalisation, at det er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren lover troskab og loyalitet over for Danmark og det danske samfund og erklærer at ville overholde dansk lovgivning, herunder Danmarks Riges Grundlov, og respektere grundlæggende danske værdier og retsprincipper, herunder det danske demokrati.

Det følger endvidere af de gældende retningslinjer, at meddelelse af dansk indfødsret er betinget af, at en ansøger efter vedtagelse af lovforslag om indfødsrets meddelelse medvirker i en ceremoni ved den pågældendes bopælskommune og dér skriver under på at ville overholde grundloven m.v. Ved ceremonien

skal ansøgere udvise respekt for danske værdier og optræde respektfuldt over for repræsentanter fra myndighederne.

Den foreslåede affattelse af indfødsretslovens § 10, stk. 1, i lovforslagets § 1, nr. 1, indebærer, at afholdelsen af de pågældende grundlovsceremonier henlægges til kommunalbestyrelserne. Det betyder, at kommunalbestyrelserne forpligtes til ved offentligt opslag i de enkelte kommuner mindst to gange årligt at anvise muligheden for ansøgere om dansk indfødsret for at medvirke i en grundlovsceremoni i de tilfælde, hvor en person bosiddende i kommunen har erhvervet dansk indfødsret ved naturalisation betinget af medvirken i en grundlovsceremoni inden for to år efter, at den lov om indfødsrets meddelelse, som personen har været omfattet af, er trådt i kraft.

Det forudsættes, at kommunalbestyrelserne anviser denne mulighed i umiddelbar forlængelse af ikrafttrædelsen af den pågældende lov om indfødsrets meddelelse.

Kommunalbestyrelsen skal på den måde, som er bedst egnet til at gøre ansøgere om dansk indfødsret ved naturalisation med bopæl i kommunen bekendt med opslaget, orientere om afholdelsen af ceremonien, herunder oplyse om en eventuel tilmeldingsfrist, hvilke dokumenter ansøgeren skal medbringe, samt tid og sted for afholdelse af ceremonien. Opslag kan for eksempel ske ved annoncering på bopælskommunens hjemmeside eller i lokalaviser.

Det forudsættes, at en eventuel tilmeldingsfrist fastsættes således, at ansøgere om dansk indfødsret ikke skal vente unødigt længe på at kunne deltage i en ceremoniel underskrivning af at ville overholde grundloven m.v. efter ikrafttrædelsen af den lov om indfødsrets meddelelse, som vedkommende har været omfattet af.

Hvis der ikke er nogen ansøgere, der tilmelder sig grundlovsceremonien, er kommunalbestyrelsen ikke forpligtet til at afholde ceremonien. Det er således ikke et krav, at kommunalbestyrelsen forud for det offentlige opslag aktivt sikrer sig, at der er ansøgere i kommunen, herunder tilflyttere, som endnu ikke har deltaget i en grundlovsceremoni inden for den fastsatte frist på to år fra ikrafttrædelsen af vedkommende lov om indfødsrets meddelelse. Forpligtelsen for kommunalbestyrelsen vil bestå i at tilbyde at afholde ceremonien, hvis dette er tilfældet. Med den foreslåede ordning vil det således i praksis være op til den enkelte ansøger at tilmelde sig en grundlovsceremoni. Det forudsættes, at ansøgerne i praksis har mulighed for at tilmelde sig en grundlovsceremoni mindst to gange årligt.

Ordningen indebærer, at Udlændinge- og Integrationsministeriet efter vedtagelse af lovforslag om indfødsrets meddelelse fremsender en erklæring til samtlige personer, der er optaget på det pågældende lovforslag med betingelse om deltagelse i en grundlovsceremoni. Denne erklæring om at ville overholde grundloven m.v. skal ansøgeren medbringe til ceremonien og underskrive under ceremonien. Ved ceremonien påtegner kommunen erklæringen, når ansøgeren har underskrevet erklæringen.

I forbindelse med afviklingen af grundlovsceremonierne skal kommunerne sikre identiteten på de fremmødte ansøgere og påtegne de underskrevne erklæringer.

Det følger af den foreslåede affattelse af indfødsretslovens § 10, stk. 2, at kommunalbestyrelsen efterfølgende uden ophold skal sende den underskrevne og på tegnede erklæring til Udlændinge- og Integrationsministeriet, som herefter registrerer, at den enkelte ansøger har deltaget i en ceremoni og i den forbindelse udvist respekt for danske værdier og optrådt respektfuldt over for repræsentanter fra myndighederne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vil på den baggrund udstede et statsborgerretsbevis, som sendes til ansøgeren med angivelse af, at ansøgeren har erhvervet dansk indfødsret på tidspunktet for ansøgerens underskrivelse af erklæringen.

Det følger af den foreslåede affattelse af indfødsretslovens § 10, *stk. 3*, at kommunalbestyrelsen kan afholde de i § 10, *stk. 1*, omtalte ceremonier i fællesskab med kommunalbestyrelser i nabokommuner eller efter aftale med en nabokommune henvise ansøgere til at deltage i ceremonier i nabokommunen. Det vil være muligt for kommunalbestyrelser indbyrdes at aftale, at kommuner med få tilmeldte ansøgere om dansk indfødsret kan henvise disse til at deltage i en ceremoni ved en nabokommune. Det kan endvidere aftales, at flere nabokommuner i fællesskab afholder grundlovsceremonien for tilmeldte ansøgere om dansk indfødsret med bopæl i disse kommuner. Det forudsættes imidlertid, at ceremonierne afholdes lokalt, og at eksempelvis transporten til og fra ceremonien ikke besværliggøres unødigt for ansøgerne.

Det er den kommune, som forestår ceremonien over for ansøgeren, der har pligten til efterfølgende at sende den underskrevne og påtegnede erklæring til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede affattelse af indfødsretslovens § 10, *stk. 4*, i lovforslagets § 1, nr. 1, indebærer, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om afholdelse af de i *stk. 1* omtalte ceremonier.

Den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte nærmere regler om afviklingen af ceremonierne, således at der sikres en ensartethed og tilstrækkelig højtidelighed ved ceremonierne. Det vil inden for disse regler være op til de enkelte kommunalbestyrelser selv at tilrettelægge, hvornår og hvordan de ceremonielle begivenheder skal finde sted.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, herunder i forhold til overvejelser om det nærmere indhold af de regler, som vil blive fastsat med hjemmel i den foreslåede bestemmelse.

Til nr. 2

Det følger af indfødsretslovens § 12, *stk. 1, 1. pkt.*, bl.a., at der ved indgivelse af ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, betales et gebyr på 1.200 kr. Der betales ikke gebyr for børn, der er omfattet af forældres ansøgning om dansk indfødsret, og der betales kun gebyr en gang for ansøgning om naturalisation, jf. indfødsretslovens § 12, *stk. 1, 3. og 4. pkt.*

Den foreslåede ændring af indfødsretslovens § 12, *stk. 1, 1. pkt.*, indebærer, at ansøgningsgebyret i disse sager forhøjes til 3.800 kr. pr. ansøgning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i danskuddannelseslovens § 5, *stk. 3*, kan ministeren fastsætte nærmere regler om fravær, herunder om registrering af fravær for udlændinge, der modtager ydelser efter integrationsloven, lov om aktiv socialpolitik eller lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., og om udelukkelse fra uddannelsen på grund af manglende aktiv deltagelse eller af andre grunde.

Bestemmelsen er udmøntet i § 19 i bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Med den foreslåede nyaffattelse af danskuddannelseslovens § 5, *stk. 3, 2. pkt.*, foreslås det, at udlændinge- og integrationsministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om udlændinges fravær fra undervis-

ningen, herunder om registrering af deltagelse i undervisningen, og om udelukkelse fra uddannelsen på grund af manglende aktiv deltagelse eller af andre grunde.

Forslaget indebærer, at ministerens adgang til at fastsætte regler om registrering af udlændinges fravær fra undervisningen udvides fra kun at omfatte udlændinge, der modtager ydelser efter integrationsloven, lov om aktiv socialpolitik eller lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., til at omfatte alle udlændinge, der deltager i et danskuddannelsesforløb, herunder udenlandske arbejdstagere og studerende.

Det er hensigten bl.a. at anvende bemyndigelsen til at fastsætte regler om, at udbyderen fremadrettet skal registrere tilstedeværelsen af alle udlændinge i danskundervisningen i forhold til de gennemførte, skemalagte, lærerstøttede undervisningsaktiviteter.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2019.

Vedrørende de nye gebyrregler bemærkes, at disse ikke finder anvendelse på ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation, der er indgivet før lovens ikrafttræden. Det betyder, at der for ansøgninger indgivet før denne dato opkræves gebyr efter de nugældende regler, også selv om ansøgningen først måtte blive færdigbehandlet efter lovens ikrafttræden.

Det foreslåede *stk. 2* indebærer, at kommunalbestyrelserne i 2019 alene er forpligtede til at anvise ansøgerne muligheden for at deltage i én ceremoni i anden halvdel af 2019. Udlændinge- og Integrationsministeriet vil i første halvdel af 2019 tilbyde en grundlovsceremoni til afholdelse i København for personer optaget på lovforslag om indfødsrets meddelelse i efteråret 2018.

Efter 2019 vil kommunalbestyrelserne være forpligtede til mindst to gange årligt ved offentligt opslag at anvise muligheden for ansøgere til at medvirke i en ceremoni.

Til § 4

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighedsområde.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at § 1 ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1029 af 10. juli 2018, foretages følgende ændring:

1. Efter § 9 indsættes:

”§ 10. Kommunalbestyrelserne skal mindst to gange årligt ved offentligt opslag anvise muligheden for ansøgere om dansk indfødsret omfattet af en lov om indfødsrets meddelelse til at medvirke i en ceremoni med henblik på, at ansøgere kan skrive under på at ville overholde grundloven m.v. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en tilmeldingsfrist for medvirken i ceremonien.

Stk. 2. Den underskrevne erklæring om at ville overholde grundloven m.v. skal efter afholdelsen af ceremonien uden ophold sendes til Udlændinge- og Integrationsministeriet af den pågældende kommunalbestyrelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan afholde en ceremoni i fællesskab med kommunalbestyrelser i nabokommuner eller efter aftale med en nabokommune henvise ansøgere til at deltage i en ceremoni i nabokommunen.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om afholdelse af ceremonierne, herunder om afviklingen heraf.”

§ 12. Ved indgivelse af ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, og ved indgivelse af ansøgning om bevis for eller bevarelse af dansk indfødsret betales et gebyr på 1.200 kr. Ved afgivelse af erklæring om dansk indfødsret betales et gebyr på 1.100 kr. Der betales ikke gebyr for børn, der er omfattet af forældres erklæring eller ansøgning om dansk indfødsret, jf. § 5 og § 6, stk. 2. Der betales kun gebyr en gang for ansøgning om naturalisation, en gang for ansøgning om bevis for dansk indfødsret, en gang for ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret og en gang for afgivelse af erklæring om dansk indfødsret. Det påhviler ansøgeren og den erklærende at dokumentere, at eventuelle gebyrer tidligere er betalt. Gebyrerne betales ikke tilbage, hvis ansøgningen ikke imødekommes, eller hvis erklæringen afvises.

2. I § 12, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter ”18 år,”: ”betales et gebyr på 3.800 kr.,”.

§ 2

I lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 1128 af 13. oktober 2017, som ændret ved § 1 i lov nr. 705 af 8. juni 2017, § 2 i lov nr. 1690 af 26. december 2017 og § 1 i lov nr. 744 af 8. juni 2018, foretages følgende ændring:

§ 5. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Kursisterne skal aktivt følge det planlagte uddannelsesforløb. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om fravær, herunder om registrering af fravær for udlændinge, der modtager ydelser efter integrationsloven, lov om aktiv socialpolitik eller lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., og om udelukkelse fra uddannelsen på grund af manglende aktiv deltagelse eller af andre grunde.

1. § 5, stk. 3, 2. pkt., affattes således:

”Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udlændinges fravær fra undervisningen, herunder om registrering af deltagelse i undervisningen, og om udelukkelse fra uddannelsen på grund af manglende aktiv deltagelse eller af andre grunde.”